

Resum meteorològic de l'any 1992 a Berga

LLUÍS VILADRIKH I MONTSERRAT GORCHS

Que ningú no s'estranyi que havent sortit el resum de l'any 1991 a l'últim EROL, aparegui tan aviat el del 1992.

L'any passat, en fer una mica de repàs dels últims 5 anys i per altres circumstàncies, ens vam endarrerir al límit.

Enguany, per raons de programació de la revista, únicament era possible incloure el nostre article en el número que teniu a les mans.

En fi, passa com amb el temps, que després d'un dilatat període de sequera arriben les pluges a bots i barrals.

Les precipitacions

L'any 1992 ha estat un any de precipitacions abundoses, i per trobar-ne un de més plujós hem d'anar-nos-en ni més ni menys que dues dècades enrera, al 1972. Ni el 1982, l'any de les inundacions, no s'arribà a recollir tanta aigua, a Berga. El 1982, això sí, resultà ser l'any amb més precipitacions si d'aquests 20 anys n'excloem els dos que acabem de mencionar.

Hem tingut el juny més plujós des del 1960 i de juny amb 21 dies de precipitació com el del 1992 no en coneixem cap posterior al 1914, en què hi hagueren 20 dies amb precipitació apreciable i 2 més amb precipitació inapreciable.

A part del juny, els mesos de gener, maig, juliol, agost i octubre han estat més plujosos del normal, mentre que el febrer, l'abril i el novembre han proporcionat quantitats inferiors a les habituals.

Curiosament, les 3 precipitacions diàries més importants de l'any han tingut lloc un 1r. de mes: 65,8 l/m² l'agost i en forma de tempesta acompanyada d'una forta pedregada; 52,5 el juny amb 40,8 en forma de tempesta i 11,7 en forma de pluja, i 51,7 el maig i en forma de pluja.

Tot i la gran quantitat d'aigua recollida al cap de l'any, hem tingut 6 períodes de 10 o més dies sense precipitacions: 18

FIG. 1: DISTRIBUCIÓ EN GRUPS DE LES PRECIPITACIONS DEL 1992 A LA VALLDAN.

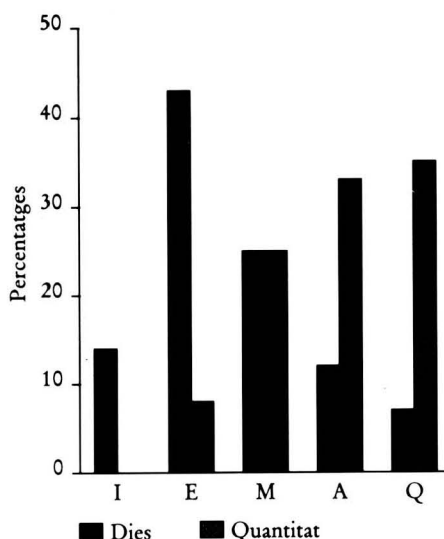
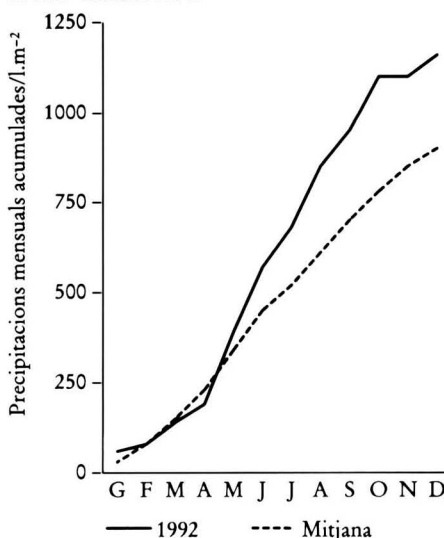

FIG. 2: REPARTIMENT MENSUAL DE LES PRECIPITACIONS DEL 1992 A LA VALLDAN.

dies entre el 25 de gener i l'11 de febrer; 16 dies entre el 16 de novembre i el 2 de desembre, i 14 dies entre l'1 i el 14 de novembre.

Una prova de la gran irregularitat diària de les precipitacions dels climes d'influència mediterrània és que el 19 % de

les precipitacions més destacables han aportat el 67 % del total de l'aigua recollida durant tot l'any. A la figura 1 hi consta la distribució de totes les precipitacions del 1992 en inapreciables (I), escasses (E), moderades (M), abundoses (A) i quantioses (Q). (Vegeu l'EROL 39, pàg. 43.)

El 1992 la neu ha tornat a tenir un cert protagonisme. Ha nevut 9 dies i en total s'han recollit 27,8 l/m² de neu. Si tenim en compte que en el període 1955-88 va nevar una mitjana de 5 a 6 dies a l'any que aportaren 10,7 l/m² de neu, la conclusió que podem treure és que el 1992 gairebé ha nevut el doble de dies del que acostuma a passar i que de neu n'ha caigut poc menys del triple. Les nevades netes més destacables han estat les del 21 i 22 de gener, amb 11,0 i 9,0 l/m² respectivament. De les altres nevades, 4 foren inapreciables. (Vegeu l'EROL 26, pàgs. 41-45.)

Pel que fa a les pedregades, n'hem de destacar una: la del dia 1 d'agost. Va tenir lloc cap al tard i va constar de 2 episodis. En el 1r. va caure pedra d'1 cm de diàmetre. En el 2n. caigueren granis de diàmetre màxim dels quals arribà als 2,8 cm. Les teulades, els terrats i els parterres van quedar blancs. Les canaletes de les teulades gairebé no donaven l'abast. Molts arbres van perdre la meitat de les fulles i en alguns camps es va malmetre bona part de la collita: semblava que havia arribat la tardor. No recordem haver vist mai cap pedregada com aquesta.

L'única època de l'any deficitària en precipitacions s'ha estès des del febrer a mitjans de maig (vegeu la figura 2).

Les temperatures

Encara que pels pèls, el 1992 ha resultat ser l'any més fred des que es prenen dades termomètriques a Berga, és a dir, en el transcurs dels darrers 6 anys. Ara

bé, aquest nou rècord ha estat guanyat a pols: el 1992 tot i haver estat un any fresc només ha tingut un sol mes d'hivern (el gener) i la mínima absoluta s'ha quedat en uns modestos $-5,5^{\circ}\text{C}$.

L'explicació la trobarem, sobretot, en el comportament tèrmic d'una bona colla dels mesos de l'any, en especial del juny. Vegeu sinó les següents mitjanes:

gener:
1987: $3,3^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1992: $3,9^{\circ}\text{C}$ (el 2n. més fred)
1987-92: $5,2^{\circ}\text{C}$

març:
1987: $7,3^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1992: $8,4^{\circ}\text{C}$ (el 2n. més fred)
1987-92: $9,5^{\circ}\text{C}$

juny:
1992: $15,1^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1988: $17,8^{\circ}\text{C}$ (el 2n. més fred)
1986-92: $18,2^{\circ}\text{C}$

juliol:
1987: $20,9^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1992: $21,3^{\circ}\text{C}$ (el 2n. més fred)
1986-92: $22,6^{\circ}\text{C}$

agost:
1986: $22,2^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1992: $22,4^{\circ}\text{C}$ (el 2n. més fred)
1986-92: $23,0^{\circ}\text{C}$

setembre:
1992: $18,0^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1986-92: $19,3^{\circ}\text{C}$

octubre:
1992: $11,3^{\circ}\text{C}$ (el més fred)
1986-92: $13,8^{\circ}\text{C}$

El novembre, en canvi, ha estat el menys fred de tots:

1992: $10,6^{\circ}\text{C}$
1986-92: $8,8^{\circ}\text{C}$

El 1992, un any amb temperatures extremes absolutes poc remarcables, ha tingut unes 266 hores de temperatures inferiors als 0°C repartides com segueix: 62 % al gener, 15 % al desembre, 12 % al febrer, 10 % al març i 1 % l'abril. Recordem que el 1989, el més benigne, n'hi hagueren unes 50 i que el 1990 en tingué unes 340.

Com a fets curiosos podríem destacar que el 9 de gener i el 6 de desembre van tenir temperatures màximes nocturnes, en el 2n. cas després d'una pujada de 6°C . El 26 de juliol, en canvi, es produí una caiguda fulminant de la temperatura de 8°C .

Les glaçades

En els resums meteorològics de Berga corresponents als 4 anys precedents, hem considerat com a dies de glaçada

aquells en què la temperatura mínima arran de terra ha estat igual o inferior a 0°C . Aquest ens ha semblat sempre el criteri que més bé s'ajusta a la naturalesa d'aquest meteor, ja que, segons el diccionari, «glaçar» vol dir «solidificar-se l'aigua dels reguerons, basses, etc. a causa del refredament de l'aire ambient» i, per tant, es tracta de fenòmens que tenen lloc arran de terra.

Anemòmetre i penell de l'anemocinèmetre de l'I.B. Guillem de Berguedà

L. VILADRICH

Tot i així, com que són molt poques les estacions meteorològiques on s'enregistren les temperatures mínimes a 0°C , a afectes pràctics, en meteorologia es considera com a dia de glaçada aquell en què la temperatura mínima arriba o baixa dels 0°C dins de la caseta meteorològica, a 1,5 m del sòl.

Fetes aquestes puntualitzacions, ja podem indicar que a Berga, per terme mig es produeixen unes 44 glaçades a l'any i que l'època lliure d'elles és de 213 dies compresos entre el 16 d'abril i el 14 de novembre. El 1992 ha tingut 43 glaçades repartides entre l'1 de gener i el 17 d'abril i entre el 6 de desembre i el 31 de desembre, o sigui que, si bé les glaçades han estat les que calia esperar, el període lliure d'elles s'ha allargat uns 20 dies a la tardor (recordem que el mes de novembre ha estat l'únic mes del 1992 de caire marcadament benigne).

A tall comparatiu val a dir que, de mitjana, a Saldes hi glaça més de 100 dies a l'any i que a Borredà el nombre de glaçades anuals gairebé arriba al centenar.

Pel que fa a les glaçades que podríem denominar «reals» (dies amb temperatura mínima igual o inferior a 0°C arran

de terra), a Berga, durant el 1992 se n'han produït un 20 % més del que solia.

La boira

Si us diem que l'any que ens ocupa ha tingut 121 dies amb boira i que al Turó de l'Home se n'hi arriben a enregistrar més de 200 a l'any de mitjana, hi haurà qui no se n'estranyarà pas. Però si hi afegim que el nombre mitjà de dies de boira, a Lleida és de 55 i a Gurb de la Plana, d'uns 120, molts no ho entendran ni gens ni mica.

Que passà, doncs, amb la boira? El tema és complicat, però el que us proposem, per simplificar-lo, es distingir entre «dies de boira» i «dies amb boira». Entenem per «dia de boira» aquell en què la boira s'ha mantingut present durant tot el dia o en bona part, mentre que un «dia amb boira» serà aquell en què la boira s'hi hagi manifestat encara que sigui en un breu espai de temps, unes hores o potser menys.

Segons aquests criteris Berga no és un indret afectat per boires en el sentit habitual de «dies de boira», però de «dies amb boira» se n'hi produeixen 60 de mitjana (període 1987-91). Aleshores, quan se'ns informa que el Segrià, la Segarra, la Noguera i Osona tenen 60 dies de boira cada any i que l'Alt Urgell, el Bages, la Selva i alguns indrets del Vallès arriben als 40, es deu haver d'entendre que es tracta de «dies de boira».

En unes taules manuscrites d'en Lluís Blanxart i Grau hi hem trobat el nombre de «dies nebulosos» corresponents al període 1877-1880 i segons les dades que s'hi recullen, a Berga s'hi produeixen 10 dies de boira a l'any, en aquelles dates. A més a més, els mesos de juny, juliol, agost i setembre hi consten com a mesos amb absència total de dies de boira i els mesos més afectats per aquest meteor foren, per ordre, novembre, gener i desembre.

En Joan B. Pujol ens havia comunicat oralment que només anotava boira quan aquesta era persistent durant tot el dia o una bona part del dia, i de les seves observacions, que s'estenen des del 1963 al 1988, en resulta que Berga té 9,2 dies de boira, que a l'agost n'hi ha absència, i que el gener i el desembre seguits del febrer són els mesos amb una freqüència més elevada.

Segons les nostres pròpies dades (1988-92) tenim 8,4 dies de boira; els

mesos més afectats són desembre, novembre i gener, i l'agost i el març són els mesos amb absència. Ara bé, ha de quedar clar que nosaltres hem considerat com a «dia de boira» aquells amb boira persistent durant tot el dia, els que n'han tingut matí i tarda i els que n'han tingut tarda i nit.

Com es pot veure, aquestes 3 sèries de dades concorden bastant bé, però abans de fer-ne la síntesi, creiem necessari assenyalar que hi ha un parell de qüestions que cal tenir en compte. En primer lloc tenim la impressió (i, de fet, les dades del Sr. Pujol, semblen confirmar-ho) que aquests últims anys han estat especialment afectats per boires. En segon lloc, durant el 1988 el Sr. Pujol anotà 21 dies de boira mentre que nosaltres mateixos n'anotarem 9, és a dir, més o menys, la meitat, i, per tant, pensem que el Sr. Pujol en certa manera, va ser una mica generós a l'hora d'anotar alguns dies com a dies de boira. Indiscutiblement, el temps hi dirà més que no nosaltres.

Resumint: Berga té un màxim de 10 dies de boira anuals la majoria de les quals es produeixen entre el novembre i el febrer i a l'agost no se'n produeix mai cap.

Pel que respecta al 1992, hem tingut 13 dies de boira: 4 al desembre, 3 al gener, 2 al novembre i 1 al maig, juny, setembre i octubre.

La humitat relativa

Si haguéssim de resumir el temps que ha fet en el transcurs de 1992 en poques paraules, segurament que el més encertat seria dir que ha estat un any molt plujós, fresc (més per les moderades temperatures d'estiu que no pas pel rigor de l'hivern) i amb un nombre inusual de boires. I tenim el convenciment, a més a més, que si disposéssim de dades d'insolació, s'hi podria afegir que ha resultat ser un any amb molt poques hores de sol.

Quina ha estat la conseqüència de tot plegat? Doncs, molt senzill: l'any 1992 ha estat un any molt humit. Segons les dades enregistrades a l'I.B. Guillem de Berguedà, la humitat relativa mitjana anual calculada a partir de 3 lectures diàries (8, 13 i 18 h. solars) ens surt del 72 %, la més elevada dels 3 últims anys; l'únic mes amb una humitat relativa inferior al 65 % ha estat l'abril, i a l'octubre li ha correspost una humitat relativa

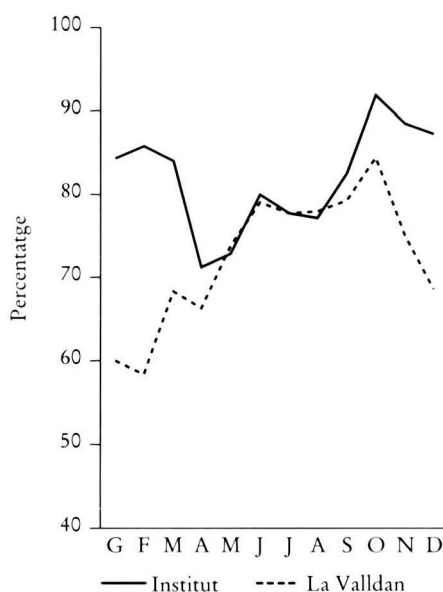
mitjana del 86 %, la mitjana mensual més alta entre 1990 i 1992. Si tenim en compte que als Països Catalans les humitats relatives mitjanes anuals queden compreses, en general, entre el 65 i el 75 % (66 % per a Lleida, 69 % per a Barcelona, 74 % per a Palma de Mallorca i més del 75 % per al Turó de l'Home), queda clar que el 1992 ha estat un any realment humit.

En relació amb les mitjanes mensuals volem fer notar que el mes més humit ha resultat ser el més encalmat i que el menys humit ha estat el més ventós.

Sobre les humitats corresponents al matí (8 h solars) es constata que gairebé sempre són superiors a l'Institut que a la Vall d'Aran llevat de l'estiu, en què pràcticament coincideixen (vegeu la figura 3). El que succeeix a l'hivern té a veure amb la menor insolació matinal a l'Institut (vegeu què els passa a les temperatures a L'EROL 39, pàg. 45).

No podem deixar de fer alguns comentaris sobre els valors diaris, ja que també són significatius. D'entrada sorprenen els 171 dies del 1992 en què s'han enregistrat humitats relatives iguals o superiors al 90 % entre les 8 i les 18 h solars enfront dels 144 del 1990. Continua sent sorprenent que, en algun dels moments abans indicats, al llarg del 1990 s'assolissin humitats relatives inferiors al 50 % 138 dies mentre que el 1992 només fossin 112. I crida l'atenció l'escàs 7 % que es fregaren el 17 d'abril a les 13 h solars.

FIG. 3: EVOLUCIÓ DE LES HUMITATS RELATIVES MENSUALS MITJANES MATINALS DEL 1992 A BERGA.

El vent

El 30 d'octubre de 1990 membres del Servicio Meteorológico Nacional de Barcelona van instal·lar un anemoci-nemògraf electrònic de la casa londinenca Munro a l'I.B. Guillem de Berguedà. Aquest aparell consta d'un penell i un anemòmetre de cassolotes els moviments dels quals es transformen en uns senyals elèctrics que posen en marxa uns dispositius mecànics solidaris amb un parell de braços inscriptors que enregistren respectivament, la direcció i la velocitat del vent damunt d'un rotlle de paper que gira de forma sincrònica amb la freqüència del corrent de la xarxa elèctrica i que cal canviar cada mes.

Com us podeu imaginar, es tracta d'un aparell un xic complicat, i quan no falla la part electrònica (per problemes de subministrament com ara talls) ho fa la mecànica o els braços inscriptors, ja que no és gens estrany que s'assequi la tinta. En fi, expliquem tot això perquè degut al seu deficient funcionament, el 4 de desembre de 1991 es canvià l'aparell originalment instal·lat per un altre d'igual i ha estat aquest el que ens ha permès obtenir un seguit de dades que ens serviran, sobretot, per saber quina ha estat la distribució diària, mensual i anual de les direccions del vent així com les intensitats diàries màximes del 1992. En relació a les intensitats mitjanes, continuarem fent ús de les dades de la Vall d'Aran, ja que no disposem dels mitjans necessaris per extreure-les dels rotlles registradors.

Tot i que l'enregistrament efectiu de les direccions només ha cobert el 74 % de les hores de l'any (ja sigui per talls del subministrament elèctric, pel bloqueig de la part mecànica o per haver-se assecat la tinta del braç inscriptor) els resultats que se'n deriven són molt i molt interessants i per primera vegada disposem d'una base sòlida sobre les direccions predominants del vent a la ciutat de Berga.

En primer lloc es fa palès que Berga es troba sotmesa a un règim de brises independent, si més no en aparença, de la direcció dels corrents aeris més generals. Tant és així que la immensa majoria dels dies de l'any bufa vent del SW durant el dia i vent del NE durant la nit. I la conseqüència d'aquesta distribució diària és que al llarg dels mesos freds (novembre-març), en ser més llarga la nit, s'erigeix com a vent dominant el

NE. La resta dels mesos de l'any, en canvi, en ser més llarg el dia, s'erigeix com a vent dominant el SW. El balanç anual és previsible: 5 mesos de NE més 7 mesos de SW (S el juny) donen SW. Aquest va ser el vent dominant a Berga durant el 1992 (48 %) i el següent el NE (42 %), el S (5 %) i l'E (4 %), amb percentatges estimats un cop descomptades les hores de calma i les hores sense enregistrament.

És lògic que el SW i el NE siguin els vents predominants a Berga? Sí, si tenim en compte les característiques topogràfiques del seu entorn, amb les serres de Queralt, Fumanya, el Castell i la Petita alineades de WSW a ENE i que protegeixen la ciutat dels vents freds del N (i no ens oblidem del muntanyam que hi ha al darrera, més al N, importantíssim) i amb els vessants assolellats als quals s'aferren els costeruts carrers de la Berga vella oberts a migjorn.

Un altre detall: quina explicació té que per al període 1987-91 hagi sortit el N com a vent predominant? Creiem poder-ho contestar satisfactòriament:

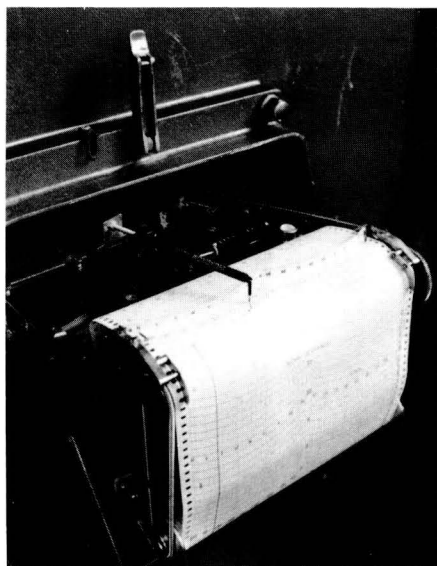
1r. Els valors publicats fins ara, com no ens hem cansat de repetir, corresponien a la Valldan (concretament al sector dels Pedregals, és a dir, a la part alta) i a les 8 h solars, hora en què a l'Institut sol bufar NE.

2n. Degut que l'observatori de la Valldan es troba ben bé damunt del vessant soler de Queralt i força proper al serrat de Fullaracs, el NE de l'Institut gira a N.

Pensem que queda clar. A més a més, val a dir que a la tarda, per exemple, el penell de la Valldan, com el de l'Institut, acostuma a orientar la seva sageta cap allà d'on ve el vent de la fam: al SW.

L'enregistrament de les velocitats instantànies ha estat molt més acceptable i el percentage de cobertura de les hores de l'any s'acosta al 100 %. De les dades en qüestió voldríem destacar que al llarg del 1992 hem tingut un 41 % d'hores de calma i que la velocitat instantània màxima va recaure en el dia 26 de setembre, aproximadament a 3/4 de 5 de la tarda (hora oficial) amb una punta de vent de l'W de 122,2 Km/h. Aquest valor extrem, de moment, tan sols ha estat superat pels 124,1 Km/h a què s'arribà a finals de la primera quinzena de desembre de 1990.

Si parem atenció als valors mitjans, advertim que el mes amb l'aire més mo-

L'anemocinèmetre de l'I.B. Guillem de Berguedà. S'hi observen els braços inscriptors i el rotille enregistrator.

L. VILADRICH

gut va ser, amb diferència, l'abril, amb 1,44 m/s, mentre que l'octubre, amb 0,56 m/s destaca per ser el més amansit. Quant a les mitjanes diàries hem de destacar els 3,3 m/s del 25 de gener.

Gebrades i mullenades

Mentre que la quantitat de gebrades que hem tingut pot considerar-se plenament normal, de mullenades n'hi ha hagut un 50 % més del que és comú. El que tampoc no s'ha presentat tan normal és la distribució d'aquelles gebrades, ja que el 75 % s'han concentrat al 1r. terç de l'any. D'altra banda, els únics mesos amb més gebrades que mullenades han estat els de l'hivern pluviomètric: gener, febrer i desembre. I, tornant a les mullenades, serà bo fixar-se amb les de gener i novembre: 0 i 27 respectivament. En el 1r. cas hi tenen força a veure les baixes temperatures, que afavoriren la formació de gel. En el 2n. cas, tot el contrari.

Una altra cosa: la majoria heu sentit a parlar de les glaçades negres i sabeu que quan es produeixen, com que no es forma gel, no es veuen. Podríem saber quantes n'hi ha hagut el 1992? Doncs, mireu: si considerem que aquest fenomen té lloc quan la temperatura mínima arriba o baixa dels 0 °C dins de la caseta meteorològica sense que es formi gel, n'arribarem a comptar 9: 4 al gener, 3 al febrer i 1 al març i a l'abril. Com veieu, totes a començaments d'any, com bona part de les gebrades.

La pressió atmosfèrica

En el resum del 1991, en fer balanç dels últims 5 anys (vegeu l'EROL 39, pàg. 48), deiem que l'oscil·lació baromètrica permet separar l'any en dues parts: una amb força oscil·lació (que va del novembre al març) i una altra amb poca oscil·lació (compresa entre l'abril i l'octubre). Ara intentarem explicar perquè és així.

Resulta que Catalunya, al llarg de l'any, queda sotmesa a dues influències atmosfèriques de característiques ben diferents: la dels vents de ponent i la de la desfilada d'anticiclons d'origen subtropical.

En el primer cas, en general (els vents locals poden ser uns altres), predominen els vents de l'W i del SW, vents que es desplacen vers al N durant l'estiu i vers el S durant l'hivern. És, per tant, a l'hivern, quan amb els vents de ponent se'ns pot apropar algun meandre en U del corrent en jet polar associat o, ben al contrari, afectar-nos un potent anticicló. Amb aquestes condicions tan canviants són possibles oscil·lacions baromètriques màximes.

A l'estiu, per contra, quan els vents de ponent bufen molt al N i en altura hi imperen els anticiclons subtropicals, en superfície s'hi instal·la un pantà baromètric, que es caracteritza precisament per tenir una reduïda oscil·lació baromètrica i valors no massa allunyats dels 1.013 hPa.

El 1992, que ha tingut 3 de cada 4 dies amb pressions superiors a la normal, no ha proporcionat pressions massa extremes, però, d'acord amb el que hem anat dient més amunt, ha tingut la pressió més baixa al març i la més alta al gener.

Alguns aclariments

De tant en tant, en rellegir-nos el que hem anat escrivint un any darrera l'altre —com que sempre s'aprenen coses noves, s'assimilen més bé les conegudes i es va adquirint experiència— ens adonem que ho hauríem pogut fer millor. És per això que hem considerat convenient fer els següents aclariments:

1r. Les 51 glaçades (enteses com a dies amb temperatura mínima de 0 °C o inferior a l'interior de la caseta) que hi hagueren el 1987 (el 1r. any complet amb seguiment de la temperatura) ens van semblar poques. Segurament de-

TAULA 1: DADES METEOROLÒGIQUES DE BERGA DE L'ANY 1992 (Observatori de la Valldan)

Variable	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any	Període 1987-91
Temperatures mensuals extremes a 1,5 m/°C														
mínima	-5,5	-3,5	-2,2	-1,5	5,5	6,0	9,5	8,0	7,8	1,0	1,0	-3,0	-5,5	-9,0
màxima	16,5	19,3	21,5	26,0	28,6	26	33	33,2	27	23,2	20,8	14,5	33,2	38,5
Temperatura mensual mitjana/°C	3,9	6,6	8,4	11,7	16,2	15,1	21,3	22,4	18,0	11,3	10,6	6,1	12,6	13,3
Dies amb temperatura mínima de 0 °C o inferior	18	7	6	3	0	0	0	0	0	0	0	9	43	44
Dies amb temperatura màxima de 30 °C o superior	0	0	0	0	0	0	13	12	0	0	0	0	25	40
Temperatura mínima a 0 m/°C	-8,5	-8	-8	-7	1	1	5,5	4,5	4	-3	-3,5	-8,5	-8,5	-12
% extrems mensuals d'humitat relativa														
mínima	40	33	34	30	53	56	56	62	52	72	50	41	30	5
màxima	83	89	89	100	94	100	92	91	92	97	93	91	100	100
% mitjà mensual d'humitat relativa	60	59	68	66	75	79	77	77	79	85	74	69	72	69
Dies amb gebrada	15	10	5	2	0	0	0	0	0	0	1	9	42	40
Dies amb mullenada	0	6	16	16	9	8	12	19	17	14	27	8	152	106
Dies amb temperatura mínima a 0 m inferior o igual a 0 °C	30	26	20	17	0	0	0	0	0	3	5	19	120	102
Precipitació mensual/l · m ⁻²	60,5	8,9	65,3	42,6	191	176,4	105,5	146,2	102,9	143,2	0,5	50,4	1093,4	780,9
Dies amb precipitació	10	5	8	9	17	21	9	7	8	18	1	11	124	121
Dies amb precipitació de 30 l · m ⁻² o superior	0	0	0	0	1	2	0	2	2	1	0	0	8	3,6
Dies amb precipitació inapreciable	1	2	2	1	3	2	0	1	2	2	0	2	18	15
Dies amb tempesta	0	0	1	1	9	6	5	6	3	0	0	0	31	33
Dies amb pedregada	1	0	0	0	1	2	1	1	0	1	0	0	7	6,6
Dies amb nevada	4	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	9	4,6
Dies amb boira	6	4	5	4	8	14	13	7	14	24	14	8	121	60
Dies amb boirina	0	1	2	0	0	2	2	0	1	0	0	0	8	18
Direcció predominant del vent	N	N	NE	NE	NE	NE	E	N	N	NE	N	N	NE	N
Dies amb calma	12	9	13	6	4	5	12	13	15	15	22	10	136	113
Velocitat mensual mitjana del vent/m · s ⁻¹	1,17	0,96	1,07	1,44	0,95	0,84	0,82	1,00	0,89	0,56	0,63	0,95	0,94	0,9
Pressions atmosfèriques extremes/hPa (QNH)														
mínima	1009	1011	988	993	1009	1007	1012	1008	1009	993	1006	997	988	979
màxima	1036	1030	1033	1021	1026	1019	1022	1026	1025	1020	1030	1026	1036	1040

TAULA 2: TEMPERATURES MITJANES MENSUALS DE L'ANY 1992 AL BERGUEDÀ/°C

Localitat	Altitud aprox./m	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any
Cal Bassacs	450	3,0	5,7	8,4	10,6	15,4	15,6	20,7	22,7	—	11,6	9,3	5,5	—
Borralleres	590	2,6	5,2	7,9	10,8	15,8	15,4	21,7	22,7	18,8	11,2	9,8	5,3	12,3
Ferreres (Olvan)	665	3,1	5,5	8,7	11,4	16,5	15,5	21,7	22,9	18,6	11,6	9,3	5,4	12,5
La Baells	668	2,8	4,9	7,6	10,7	15,0	14,4	20,6	21,6	17,1	—	—	—	—
I.B. Guillem de Berguedà	690	3,2	6,0	8,1	11,5	15,9	14,7	21,2	22,1	17,6	11,0	9,5	5,3	12,2
C.T. Cercs	720	4,0	6,2	8,3	11,8	15,4	14,6	20,2	21,2	17,2	11,0	10,3	6,0	12,2
Serrateix	725	2,2	6,4	9,1	11,5	15,6	15,0	21,4	23,0	18,1	11,0	10,8	5,8	12,5
St. Jordi	755	3,1	5,6	7,9	11,9	15,4	15,0	20,4	21,9	17,3	10,2	9,4	5,4	12,0
La Vallldan	760	3,9	6,6	8,4	11,7	16,2	15,1	21,3	22,4	18,0	11,3	10,6	6,1	12,6
Puigcercós (Borredà)	790	2,1	4,4	6,8	9,5	13,9	13,2	19,3	20,5	16,6	9,6	8,7	4,0	10,7
Saldes	1.150	2,6	4,8	6,2	9,2	13,7	12,6	18,6	20,0	15,1	8,6	10,0	3,63	10,4

NOTES: Les dades de St. Jordi són aproximades, ja que corresponen a un total de 240 dies d'observacions.

Les dades de Saldes han estat corregides considerant que el termòmetre de màxima i mínima marca 1 °C més del compte.

TAULA 3: PRECIPITACIONS MENSUALS DE L'ANY 1992 AL BERGUEDÀ/l·m⁻²

Localitat	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Any
Cal Bassacs	48,1	7,5	47,4	33,0	114,0	192,1	115,0	133,3	88,4	108,6	0,7	—	> 888,1
Borralleres	57,6	10,4	35,8	27,4	176,9	174,7	184,6	74,6	105,0	98,5	1,7	49,7	996,9
Ferreres (Olvan)	51,1	8,2	53,3	25,1	199,0	186,4	88,3	139,5	93,2	131,8	if.	28,2	1.033,8
La Baells	53,2	7,5	86,2	32,0	185,4	190,6	100,9	81,7	93,0	174,7	1,0	51,4	1.057,6
I.B. Guillem de Berguedà	49,6	8,5	69,4	33,4	175,0	175,8	67,0	139,0	85,2	137,6	0,3	43,0	983,8
C.T. Cercs	66	7	89	33	224	161	97	108	198	203	1	64	1.251
Serrateix	54,8	7,6	32,9	22,5	199,3	131,9	59,3	45,2	102,6	93,4	17,1	38,0	804,6
St. Jordi	59,6	—	89,4	29,3	193,5	163,8	54,1	79,7	110,5	168,2	0,0	62,4	> 1.010,5
La Vallldan	60,5	8,9	65,3	42,6	191,0	176,4	105,5	146,2	102,9	193,2	0,5	50,4	1.093,4
Puigcercós (Borredà)	70,5	7,5	41,4	26,7	146,4	210,9	138,1	90,9	121,7	130,8	0,0	69,4	1.054,3
Saldes	81,9	7,0	59,6	25,2	182,5	157,7	236,8	61,4	226,8	206,2	8,9	62,5	1.311,5

NOTA: Les precipitacions mensuals de Saldes són les facilitades per l'observador multiplicades per 0,75.

viem estar pensant en algun any especialment fred i vam infravalorar aquest nombre. De fet, al període 1987-92 (de caràcter benigne) li corresponen 44 gïacades anuals.

2n. La manca de dades termomètriques, en especial els 1rs. anys, a l'hora de considerar un determinat mes com a fresc, normal o càlid ens va obligar a tenir en compte com havia anat la història en d'altres indrets, i això, com es pot comprendre, té un cert risc. El cas és que si prenem com a valors de referència les temperatures mensuals mitjanes del període 1986-92, s'han de fer aquestes rectificacions: l'agost de 1987 i el maig de 1988, en lloc de ser càlids van ser normals; l'octubre de 1987 no va ser fresc sinó normal, i el juny de 1989 no va resultar fresc sinó càlid.

3r. L'any 1988 va ser un any poc plujós i amb gairebé el doble de dies amb

boira que el 1987. Aleshores, en veure que tan sols un 33 % dels dies de l'any havien tingut pressions atmosfèriques inferiors a la normal, ens va semblar que aquest baix percentatge havia de ser-ne l'explicació. Cal reconèixer que la vam vessar, ja que, per posar un exemple, l'any següent plougué molt més i els dies amb pressions per sota de la normal arribaren només al 26 %. El que sí és cert és que aquell 33 % de dies del 1988 ens aportaren només 258,4 l/m² mentre que el 26 % del 1989 en van descarregar 374,3. Per tant, el 1988 va ploure poc a conseqüència de les poques precipitacions que hi hagueren durant els dies amb baixes pressions.

4t. A la taula del resum del 1988, el que vam anomenar «direcció predominant del vent en dies de precipitació» correspon, en realitat, a la direcció predominant de procedència de les precipi-

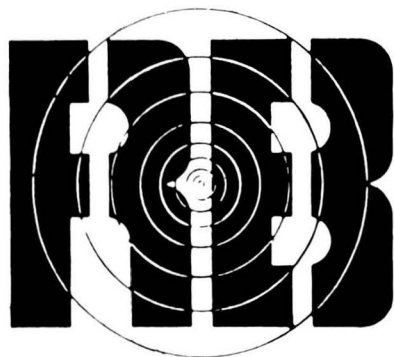
tacions, no necessàriament coincident amb la dels núvols que les originen.

5è. En el resum del 1989, parlàvem de les dificultats que es poden presentar a l'hora de considerar la boira. Doncs bé, al que havíem dit podem afegir-hi que si la visibilitat es redueix prou solament en alguna direcció, la que sigui, ja és motiu suficient per anotar que hi ha hagut boira.

Com sempre, volem acabar donant les gràcies a totes les persones que ens han ajudat: els nostres pares, Estanislau Anglerill, Assemblea de la Creu Roja de Gironella, Rafael Costa, Ester Cucurull, Antoni Lozano, Ricard Muntadas, Francesc Puigcercós, Eudald Rial, Ricard Sosa i Marta Valletbò.

Lluís Viladrich i Pons
Montserrat Gorchs i Corominas

RÀDIO BERGA

F.M. 95.7

